

UCHWAŁA Nr XXXV/331/23

Rady Gminy Czarnia

z dnia 28 grudnia 2023r.

w sprawie przyjęcia programu usług społecznych Gminy Czarnia na lata 2024-2026.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40, 572, 1463, 1688.) oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1818) Rada Gminy Czarnia uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się program usług społecznych Gminy Czarnia na lata 2024-2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

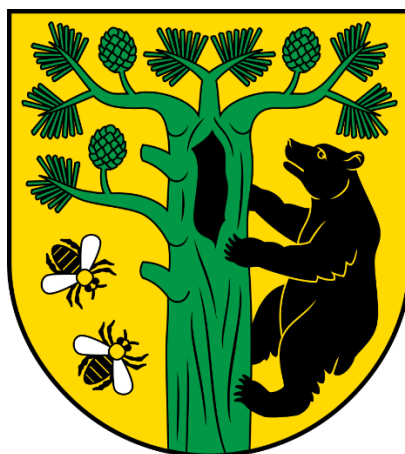
§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy i Dyrektorowi Centrum Usług Społecznych.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

**Przewodniczący Rady Gminy
/-/ inż. Krzysztof Kurzyński**

Załącznik do uchwały
Nr XXXV/331/23
Rady Gminy Czarnia
z dnia 28 grudnia 2023 r.

PROGRAM USŁUG SPOŁECZNYCH GMINY CZARNIA na lata 2024-2026

Czarnia, grudzień 2023 r.

Spis treści

1. Wstęp.....	3
2. Nazwa Programu, cele oraz okres realizacji.	3
3. Potrzeby uzasadniające realizację Programu.....	4
4. Monitoring i ocena Programu Usług Społecznych Gminy Czarnia na lata 2021-2023.	7
4.1 Pomoc Społeczna.....	10
4.2 Promocja i Ochrona Zdrowia.....	13
4.3 Wspieranie osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami ruchowymi.....	15
4.4 Wsparcie rodziny	16
4.5 Przeciwdziałanie bezrobociu.....	18
4.6 Edukacja publiczna	19
4.7 Dostępność dla osób z niepełnosprawnościami.	21
4.8 Poziom spełnienia potrzeb mieszkańców i poziom zadowolenia z jakości obsługi.....	21
4.9 Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	22
5. Charakterystyka przewidywana liczba osób objętych Programem w latach 2024-2026.	23
6. Usługi społeczne oferowane w Programie.....	24
6.1. Pomoc społeczna	24
6.2. Promocja i ochrona zdrowia	25
6.3 Wspieranie osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami ruchowymi.....	25
6.4 Wsparcie rodziny	25
6.5 Edukacja publiczna	26
7. Warunki, tryb kwalifikowania osób oraz sposób dokumentowania.	26
8. Wysokość opłaty za usługi społeczne.....	27
9. Dane osobowe uczestników.....	28
10. Etapy organizacji programu.	29
11. Monitoring i ocena programu. Mierniki efektywności realizacji programu.....	30
12. Budżet programu oraz źródła jego finansowania.....	31
Spis tabel i wykresów	32

1. Wstęp.

Centrum Usług Społecznych w gminie Czarnia powstało z przekształcenia Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z dniem 1 maja 2021 r. Zgodnie z artykułem 4 ust. 1 Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. z 2019 r. poz.1818) Rada Gminy może przyjąć, w drodze uchwały program usług społecznych, określający usługi społeczne wynikające z potrzeb wspólnoty samorządowej.

Program będzie realizowany w ramach okresu trwałości projektu pn. Centrum Usług Społecznych w gminie Czarnia finansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, Działanie 2.8 Rozwój Usług Społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, w okresie 3 lat po zakończeniu projektu oraz w związku z art. 4 ust 1 Ustawy z dnia 19 lipca 2019 o Realizowaniu Usług Społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Tryb, zasady tworzenia i uchwalania Programu Usług Społecznych wynikają z Rozdziału 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych (Dz. U. 2019 poz. 1818)

2. Nazwa Programu, cele oraz okres realizacji.

Nazwa Programu: „Program Usług Społecznych w gminie Czarnia na lata 2024-2026”.

Cel główny:

„Zwiększenie dostępu do zintegrowanych usług społecznych odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnej”.

1. Cele szczegółowe:
2. Zwiększenie dostępu do usług społecznych dla mieszkańców.
3. Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych.
4. Rozwój współpracy międzysektorowej.

3. Potrzeby uzasadniające realizację Programu.

W Maju 2023 r. zlecono przeprowadzenie aktualizacji Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w gminie Czarnia na lata 2021-2025, ponieważ upłynęła połowa perspektywy czasowej przeprowadzono aktualizację diagnozy.

Celem aktualizacji dokumentu niniejszego dokumentu było:

- a) rozpoznanie usług społecznych, które będą odpowiadały na aktualne potrzeby mieszkańców gminy Czarnia,
- b) określenie istniejących deficytów w sferze społecznej oraz wskazanie oczekiwań i potrzeb społeczności nią objętych,
- c) określenie zasobów i potencjałów, które będą efektywnie wpływać na realizację usług społecznych.

Dla urzeczywistnienia przyjętych założeń, przeprowadzono w pierwszej połowie 2023 r. badania ankietowe wśród losowo dobranej grupy dorosłej populacji gminy oraz uczniów szkół gminy Czarnia, jak również przeprowadzono wywiady pogłębione z pracownikami Centrum Usług Społecznych w gminie Czarnia oraz z organizacjami pozarządowymi i innymi instytucjami działającymi na terenie gminy, których działalność skupia się na usługach społecznych. Uzyskane w ten sposób wyniki i sugestie zostały następnie sformułowane w postaci rekomendacji dalszych działań dla władz lokalnych w kontekście przyjętej w Programie Usług Społecznych oferty sześciu sfer usług społecznych, czyli:

- pomocy społecznej,
- promocji i ochrony zdrowia,
- wspierania osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami ruchowymi,
- wsparcie rodziny,
- przeciwdziałanie bezrobociu,
- edukacji publicznej.

Oprócz badań ilościowych i jakościowych posłużono się metodą desk research i poddano analizie dokumenty urzędowe czyli Diagnozę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej, Plan wdrażania CUS, Program Usług Społecznych, Plan Organizowania Społeczności Lokalnej, Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy Czarnia na lata 2021-2025 oraz Strategię Rozwoju Gminy Czarnia do 2030 r. Przeprowadzone działania diagnostyczne stały się podstawą identyfikacji oraz analizy potrzeb uzasadniających realizację programu. Pozwoliły również na określenie przewidywanej liczby odbiorców usług społecznych, skonstruowanie katalogu usług

społecznych, określenie kryteriów i trybu kwalifikacji do skorzystania z usług społecznych oraz ustalenie podstawowych zasad realizacji usług. Mając na uwadze powyższe oraz realizację usług społecznych zawartych w Programie Usług Społecznych wypracowano następujące rekomendacje dla poszczególnych obszarów:

Pomoc społeczna

- ⇒ Wsparcie osób uzależnionych i współuzależnionych- Zapewnienie warunków do dalszego funkcjonowania punktu terapii uzależnień – 20% badanych dorosłych deklaruje, że korzystało z punktu, a 50% sygnalizuje potrzebę kontynuowania jego pracy. Zintensyfikowanie działań na rzecz grup – zdaniem mieszkańców - najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym w gminie czyli rodzin i osób dotkniętych problemami uzależnień oraz osób o niskim statusie materialnym. Konieczność łączenia działań w zakresie profilaktyki alkoholowej z innymi uzależnieniami: od substancji psychotropowych, środków zastępczych, NSP oraz behawioralnych. Stąd konieczność realizacji wielowymiarowych działań w zakresie przemocy i cyberprzemocy oraz kształtujących umiejętności interpersonalne i społeczne (np. komunikacja, rozpoznawanie psychomanipulacji).
- ⇒ Wsparcie osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, wymagających wsparcia psychologicznego i prawnego Zapewnienie warunków do dalszego doradztwa i konsultacji psychologicznych (20% badanych dorosłych deklaruje, że korzystało z porad, a 83,33% odpowiedzi dorosłych badanych popiera ten pomysł) Należy przemyśleć zasadność dalszego funkcjonowania usługi porad prawnych lub jej lepszą promocję (0% badanych mieszkańców podało, że z nich korzystało, a jedynie ok. 1/3 popiera pomysł ich dalszego utrzymania – 33,33% odpowiedzi).
- ⇒ Wsparcie osób starszych- Dalsze zapewnianie i rozwój dostępności do usług społecznych i usługi świadczonej w ramach realizacji Programu „Opieka Wytchnieniowa” dla opiekunów faktycznych.
- ⇒ Kontynuowanie dotychczasowych działań, w tym w szczególności:
 - a) zwiększenia dostępu do usług rehabilitacyjnych/specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz usługi opiekuńcze.
 - b) prowadzenie zajęć sportowych i rekreacyjnych oraz zajęcia kulturalnych
- ⇒ Dalsze zapewnienie warunków do pracy Klubów Senior+.

Promocja i ochrona zdrowia

- ⇒ badania profilaktyczne, działania promocyjne i informacyjne Kontynuowanie i rozwój działań w ramach ochrony i promocji zdrowia. 60% badanych dorosłych brało udział w tych

działaniach (badania profilaktyczne, edukacja prozdrowotna, festyny prozdrowotne), a 50% popiera kontynuowanie takich usług społecznych dla wspólnoty gminy.

- ⇒ usługa stomatologiczna dla dzieci: badania profilaktyczne, stomatologia zachowawcza, przeglądy, poradnictwo- Należy przemyśleć zasadność dalszego funkcjonowania tej usługi lub jej lepszą promocję. Jedynie 5,88% badanych uczniów deklaruje, że z niej skorzystało, a tylko 33,33% dorosłych sugeruje, że trzeba kontynuować tę usługę w gminie.

Wspieranie osób z niepełnosprawnościami i osób z problemami ruchowymi

- ⇒ funkcjonowanie gabinetu fizjoterapii - Zapewnienie warunków do dalszego funkcjonowania gabinetu fizjoterapii.
- ⇒ Wspieranie osób z niepełnosprawnościami powinno obejmować nie tylko dostęp do usług opiekuńczych, zabiegów medycznych i fizjoterapii, ale także zapewnienie transportu na miejsce zabiegów.

Wspieranie rodziny

- ⇒ usługi wspomagające dla rodzin, opieka nad dziećmi (okazjonalna lub stała), merytoryczne wsparcie asystenta rodzin.
- ⇒ usługa logopedyczna i usługa pedagogiczna - Zapewnienie i rozwój różnych form wspierania rodziny. Usługi te realizuje szkoła, która ma większy dostęp do uczniów.
- ⇒ Potrzebę dłuższych godzin działania przedszkoli zasygnalizowano w 50% odpowiedzi dorosłych mieszkańców.

Przeciwdziałanie bezrobociu

- ⇒ aktywizacja zawodowa: doradztwo zawodowe i kursy zawodowe= Zintensyfikowanie dotychczasowych działań oraz podjęcie nowych form aktywizacji zawodowych – żaden (0%) z badanych mieszkańców nie deklaruje, aby skorzystał z tej usługi i jedynie 3,92% uczniów.
- ⇒ Zgodnie z 83,33% odpowiedzi mieszkańców, samorząd powinien podjąć starania w kierunku tworzenia warunków do powstawania nowych miejsc pracy, aby ograniczyć obszary problemów społecznych.
- ⇒ Problem lokalny, który uzyskał największą liczbę wskazań jako „bardzo istotny” to praca bez ubezpieczenia społecznego („na czarno”) – 50% odpowiedzi.
- ⇒ Jest zalecane stałe monitorowanie i podejmowanie działań aktywizujących na rzecz osób bezrobotnych w kooperacji zwłaszcza w Powiatowym Urzędem Pracy, w tym należy udostępnić

oferty pracy, informacje o wolnych miejscach pracy, usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, stażach, organizacji robót publicznych, prac interwencyjnych i zatrudnienia socjalnego,

⇒ Jest zalecane również podejmowanie działań w kierunku nawiązania współpracy z nowymi inwestorami w celu utworzenia miejsc pracy, (m.in. poprzez promocję gminy, przygotowywanie i oferowanie terenów pod działalność gospodarczą, ulgi podatkowe dla inwestorów i pracodawców).

Edukacja publiczna

- ⇒ pobudzanie aktywności obywatelskiej: działania mające na celu wspieranie idei wolontariatu i samopomocy kontynuowanie dotychczasowych działań adresowanych do osób dorosłych.
- ⇒ Rozwój działań pro obywatelskich kierowanych do dzieci młodzieży – zapewnienie dalszych warunków i promocja Młodzieżowej Rady Gminy.
- ⇒ Rozwój oferty placówek kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych dla młodzieży, w tym stworzenie miejsca spotkań oraz stworzenie warunków i zachęcanie do rozwijania swoich zainteresowań i aktywności obywatelskiej. Zaledwie po 1,96% ankietowanych uczniów rozwija zainteresowania w domu kultury i ośrodka sportu, po 5,88% w bibliotece i szkole językowej i najwięcej – 11,76% - w klubie sportowym.
- ⇒ Kontynuowanie najbardziej popularnych form aktywności obywatelskiej uczniów: (akcji sprzątania lasu, konkursów szkolnych, zbiórek charytatywnych i wolontariatu, w tym szkolnego).

4. Monitoring i ocena Programu Usług Społecznych Gminy Czarnia na lata 2021 - 2023.

Katalog usług społecznych (KUS) w poprzednim programie, określał zakres usług społecznych wynikających z potrzeb lokalnej wspólnoty samorządowej tj. gminy. Był on opracowany zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych, przeprowadzoną diagnozą oraz konsultacjami społecznymi. Usługi społeczne oferowane w poprzednim programie podzielone na 6 podstawowych obszarów, w ramach których zapewniano określony wachlarz usług, zgodnie z poniższym zestawieniem.

	<p style="text-align: center;">Pomoc Społeczna</p> <ul style="list-style-type: none">➤ Terapeuta ds. uzależnień i współuzależnieni➤ Poradnictwo psychologiczne i prawne➤ Usługi wspierające dla seniorów
---	---

	<p>Promocja i Ochrona Zdrowia</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Promocja i ochrona zdrowia ➤ Usługa stomatologiczna dla dzieci
	<p>Wspieranie osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami ruchowymi</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Funkcjonowanie gabinetu fizjoterapii- rehabilitacja
	<p>Wsparcie rodziny</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Usługi wspomagające dla rodzin ➤ Asystent rodziny ➤ Usługa logopedy i pedagoga
	<p>Przeciwdziałanie bezrobociu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Doradztwo zawodowe ➤ Kursy zawodowe
	<p>Edukacja publiczna</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Animacja Społeczności Lokalnej ➤ Funkcjonowanie Klubu Wolontariusza

Tabela nr 1. Liczba osób objęta usługami społecznymi na podstawie złożonych wniosków.

Usługi Społeczne	Zakładana liczba osób w 2021 r.	Liczba osób objętych pomocą w roku 2021	Liczba osób objętych pomocą w roku 2022	Liczba osób objętych pomocą w roku 2023	Razem liczba osób objętych
1. Wspieranie osób niepełnosprawnych i osób z problemami ruchowymi	100	0	130	152	287
2. Funkcjonowanie punktu terapeutycznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych	30	17	25	23	65
3. Pomoc psychologiczna dla mieszkańców	60	22	36	89	147
4. Pomoc prawna dla mieszkańców	20	29	25	17	71
5. Promocja i ochrona zdrowia	160	181	159	82	422
6. Usługi wspierające dla seniorów	15	-	56	8	64
7. Usługi wspomagające dla rodzin	15	-	71	84	155
8. Przeciwdziałanie bezrobociu	5	-	-	13	13

9. Animacja Lokalnej Społeczności	nie określono	116	135	39	290
10. Klubu Wolontariusza	nie określono	-	21	-	21
11. Usługa logopedyczna/pedagogiczna	80	11/8	23/4	8/0	42/12
12. Usługa stomatologiczna dla dzieci	80	-	24	18	42

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr. 2 Wydatki na specjalistów za okres od 01.05.2021 r. do 30.09.2023 r.

Wydatki na specjalistów za okres od 01.05.2021 r. do 30.09.2023 r.			
l. p	Specjalista	Ilość godzin	Wartość (zł wg. stawki brutto)
1.	Logopeda	388	40 537,78
2.	Pedagog	112	12 345,76
3.	Psycholog	500	65 000,00
4.	Prawnik	135	16 438,95
5.	Stomatolog	500	100 000,00
6.	Terapeuta	562	73 330,00
7.	Pedagog (wspieranie rodziny)	332	13 767,70
8.	Asystent rodziny	593	22 692,42
9.	5 opiekunek w ramach usług wspomagających seniorów	3289	117 134,03

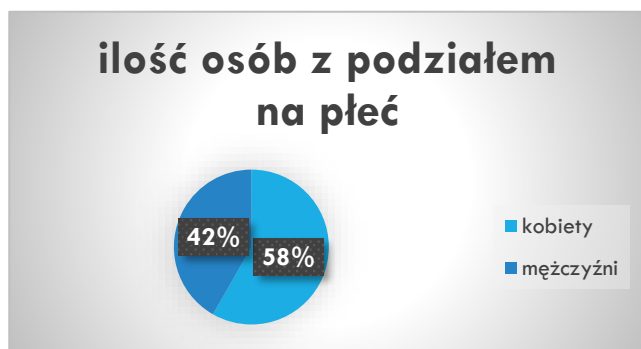
Źródło: opracowanie własne

Tabela nr. 3 Zrealizowane godziny w skali miesięcznej

Zrealizowane godziny w skali miesięcznej (średnia)		
l. p	Specjalista	Ilość godzin
1.	Logopeda	15,5
2.	Pedagog	4
3.	Psycholog	18,5
4.	Prawnik	5,6
5.	Stomatolog	33,3
6.	Terapeuta	20,8
7.	Pedagog (wspieranie rodziny)	14,4
8.	Asystent rodziny	31,2
9.	5 opiekunek w ramach usług wspomagających seniorów	93,9

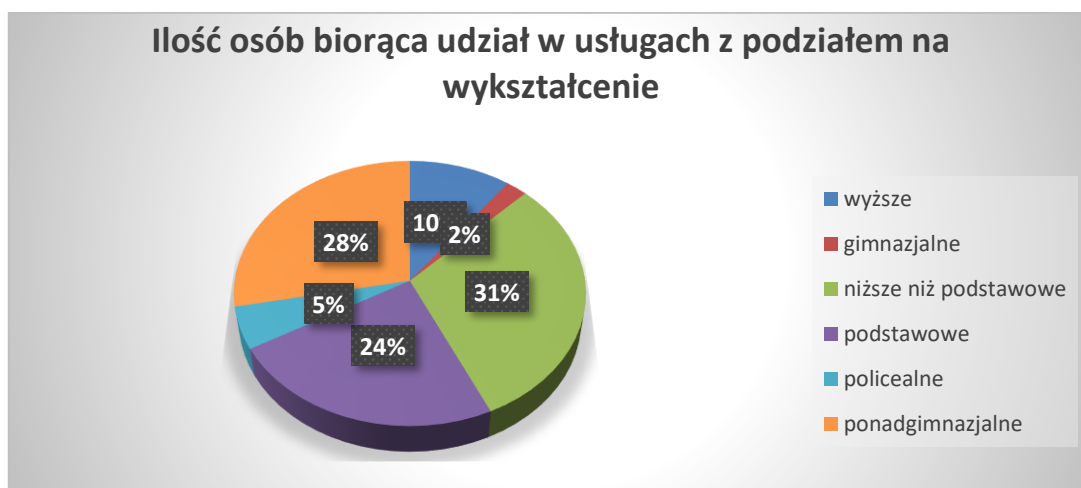
Źródło: opracowanie własne

Wykres nr. 1 Ilość osób z podziałem na płeć

Źródło: opracowanie własne

Wykres nr. 2 Ilość osób biorąca udział w usługach z podziałem na wykształcenie

Źródło: opracowanie własne

Tabela nr. 4 Ilość napisanych Planów Usług Społecznych

Ilość napisanych Planów Usług Społecznych	
2021 rok	29
2022 rok	63
2023 rok	54
Razem do dnia 30.11.2023r	146

Źródło: opracowanie własne

4.1 Pomoc Społeczna

Pomoc społeczna to zadania mające na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych.

Odbiorcy usługi terapeuty ds. osób uzależnionych i współuzależnionych:

Odbiorcami usług terapeuty do spraw uzależnień najczęściej są osoby, które zmagają się z różnymi rodzajami uzależnień, takimi jak alkohol, narkotyki, hazard. Często są to osoby w różnym wieku i płci, z różnym poziomem wykształcenia i różnymi środowiskami społecznymi. W przypadku osób uzależnionych często można zauważyć problemy emocjonalne, trudności w relacjach interpersonalnych, zmęczenie, brak motywacji;

Realizatorem usługi był „Psychoterapia Uzależnień- Arkadiusz Łuszczyński” Terapeuta/ Psychoterapeuta – Arkadiusz Łuszczyński oraz Terapeuta Ewa Kuligowska, którzy w okresie trwania projektu tj. od 09.06.2021 r do 30.09.2023 r. oraz do chwili obecnej świadczą usługę.

- a. liczba osób biorących udział w usłudze na podstawie złożonych wniosków – 65**
liczba spotkań w miesiącu/kwartale/roku – w zależności od potrzeb i częstotliwości spotkań
- b. liczba godzin świadczonych usług-** w okresie od 01.05.2021 r. do 30.09.2023 r. – 562 h
- c. czas oczekiwania na skorzystanie z usługi-** do 1 miesiąca
- d. częstotliwość spotkań w ramach usługi-** 2-4 razy w miesiącu w zależności od potrzeb
- e. dostępność usługi (czas oczekiwania, łatwość dotarcia do miejsca świadczenia usługi)-**

Usługa jest dostępna dla wszystkich mieszkańców gminy Czarnia. Arkadiusz Łuszczyński przyjmował w poniedziałki w godz. 9-15, natomiast Ewa Kuligowska w środy w godzinach 16-19. Terapeuta przeprowadzał także zajęcia z dziećmi rodzicami w szkołach oraz z seniorami w Klubach Senior+. Współorganizował Kampanię 19 dni przeciwko przemocy wobec dzieci i młodzieży.

Odbiorcy usługi psychologa:

Odbiorcami usługi były osoby, które doświadczały trudności w radzeniu sobie z codziennym funkcjonowaniem, sytuacjami stresującymi bądź kryzysowymi. Osoby, które chciały pracować nad samorozwojem, osiąganiem celów i zwiększeniem zadowolenia z życia, a także posiadające trudności z niską samooceną lub negatywnymi przekonaniem o sobie, poszukujące wsparcia w zmianie niezdrowych wzorców myślenia i zachowań oraz poprawie umiejętności radzenia sobie w codziennym życiu.

Psycholog dla dzieci i dorosłych – Damian Marłęga który w okresie trwania projektu tj. od 11.06.2021r do 30.09.2023 r. a także do chwili obecnej świadczy usługę.

- a. liczba osób biorących udział w usłudze na podstawie złożonych wniosków-** 139
- b. liczba spotkań w miesiącu/kwartale/roku – w zależności od potrzeb i częstotliwości spotkań**

- c. **liczba godzin świadczonych usług-** w okresie od 01.05.2021r. do 30.09.2023r. – 500 h
- d. **czas oczekiwania na skorzystanie z usługi-** do 1 miesiąca
- e. **częstotliwość spotkań w ramach usługi-** 2-4 razy w miesiącu w zależności od potrzeb,
- f. **dostępność usługi (czas oczekiwania, łatwość dotarcia do miejsca świadczenia usługi),**
do 1 miesiąca, usługa była świadczona w godzinach 8-16. Psycholog przeprowadzał także cykl zajęć z rodzicami w ramach szkoły dla rodziców, dziećmi oraz seniorami a także współpracował z nauczycielami gminnych szkół.

Odbiorcy korzystający z pomocy prawnej:

Osoby korzystające z pomocy prawnika były osobami, które znajdują się w sytuacjach wymagających doskonałej znajomości prawa oraz umiejętności profesjonalnej interpretacji i wykorzystania go w praktyce, które dostrzegały potrzebę skonsultowania się z ekspertem prawnym w celu otrzymania odpowiednich porad i wsparcia w rozwiązaniu problemów prawnych lub zawiłości związanych z bezpieczeństwem prawnym.

Poradnictwo prawne – Andrzej Żywica, który w okresie trwania projektu tj. od 15.06.2021 r. do 31.05.2023 r. udzielał porad.

- a. **liczba osób biorących udział w usłudze na podstawie złożonych wniosków-** 71
- b. **liczba spotkań w miesiącu/kwartale/roku –** w zależności od potrzeb i częstotliwości spotkań
- c. **liczba godzin świadczonych usług-** w okresie od 01.05.2021r. do 30.09.2023r.– 135 h
- d. **czas oczekiwania na skorzystanie z usługi-** do 1 miesiąca
- e. **częstotliwość spotkań w ramach usługi-** 1-2 razy w miesiącu w zależności od potrzeb
- f. **dostępność usługi (czas oczekiwania, łatwość dotarcia do miejsca świadczenia usługi)-** do 1 miesiąca. Prawnik przyjmował w siedzibie CUS a także w Świetlico-remizy OSP w Czarni. Przeprowadzał także grupowe zajęcia prawne z Klubami Senior+.

Osoby starsze korzystające z usług opiekuńczych:

Osoby korzystające z usług opiekuńczych to z reguły starsi, niepełnosprawni lub schorowani mieszkańcy, którzy potrzebują wsparcia w codziennych czynnościach takich jak jedzenie, ubieranie się czy utrzymanie higieny. Były to zazwyczaj osoby, które nie są w stanie samodzielnie poradzić sobie z tymi czynnościami lub wymagają pomocy w wykonywaniu zadań związanych z prowadzeniem gospodarstwa domowego. Usługi opiekuńcze są dla nich niezwykle cenne, ponieważ umożliwiają niezależne życie w ich własnych domach, przy jednoczesnym zbędnego wsparcia i troski.

Usługi opiekuńcze w ramach usług wspierających seniorów realizowały następujące osoby- Elżbieta Sztof, Justyna Kowalczyk, Teresa Kłoskowska, Anna Rydel, Barbara Świder

- a. liczba osób biorących udział w usłudze na podstawie złożonych wniosków- 13**
- b. liczba spotkań w miesiącu/kwartale/roku** – w zależności od potrzeb zabezpieczając indywidualne potrzeby.
- c. liczba godzin świadczonych usług-** w okresie od 01.05.2021 r. do 30.09.2023 r. – 3289 h
- d. czas oczekiwania na skorzystanie z usługi-** do 1 miesiąca
- e. częstotliwość spotkań w ramach usługi-** w zależności od potrzeb
- f. dostępność usługi (czas oczekiwania, łatwość dotarcia do miejsca świadczenia usługi)-** do 1 miesiąca. Osoby świadczące usługi docierały bezpośrednio do miejsca zamieszkania osób starszych.

W ramach usługi wspierającej dla seniorów (koszyk usług dostosowanych do potrzeb mieszkańców) zorganizowano:

- 2 -dniowy wyjazd do Pucka 10-11.12.2022 r. - ilość osób- 29
- wyjazd do teatru w Olsztynie- 28 grudnia 2022 r. - ilość osób- 28

4.2 Promocja i Ochrona Zdrowia

W ramach usługi Promocja i ochrona zdrowia podjęto szereg różnorodnych działań, mających na celu zachęcanie i podtrzymywanie aktywności ruchowej, propagowanie wiedzy i nawyków w zakresie higieny osobistej celem zapobiegania szerzeniu się chorób zakaźnych w domu, pracy oraz miejscach publicznych, zwiększenie wiedzy o profilaktycznych badaniach diagnostycznych i ich roli w zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym oraz zakaźnym, a także zwiększenie świadomości znaczenia szczepień ochronnych dla zdrowia jednostki, rodziny i społeczeństwa. Obszar ten obejmował działania o charakterze informacyjnym, profilaktycznym, diagnostycznym oraz profilaktyczne, działania prozdrowotne (konkursy, pogadanki) poprzez wspieranie inicjatyw kształtujących w społeczeństwie postawy nakierowane na zdrowie oraz promocję zachowań prozdrowotnych np. poprzez aktywność ruchową, zapobieganie chorobom i wspierając różne aktywności.

Usługa ta została zlecona organizacjom pozarządowym w ramach otwartego konkursu ofert. Były to m.in.:

- Rozwijanie postawy prozdrowotnej wśród mieszkańców gminy Czarnia,

- Spływ kajakowy
- Spływ kajakowy na Omulwią
- Piknik rodzinny „W zdrowym ciele zdrowy duch”
- warsztaty/zajęcia cykliczne ruchowe
- warsztaty/zajęcia cykliczne ruchowe warsztaty tańca
- warsztaty/zajęcia cykliczne ruchowe warsztaty gry na skrzypcach
- warsztaty/zajęcia cykliczne ruchowe nauka śpiewu ludowego
- warsztaty/zajęcia cykliczne ruchowe warsztaty, gry na harmonii pedałowej i akordeonie
- aktywna niedziela pn. „Biesiada Kurpiowska”
- „Bożonarodzeniowy Festiwal Zdrowia”
- Bieg Skrzata
- W zdrowym ciele zdrowy duch zajęcia Jump Fitness
- Strażacka Akademia Pływania
- Warsztaty tańca regionalnego
- Promowanie zdrowego stylu życia poprzez promowanie aktywności fizycznej zajęcia Salsation
- Piknik profilaktyczno-zdrowotny
- Festiwal zdrowa i urody
- Kampania 19 dni bez przemocy wobec dzieci i młodzieży.

Charakterystyka osób korzystających z konsultacji stomatologicznych:

Osoby korzystające ze stomatologa to dzieci, które mają problemy z próchnicą, przebarwieniami, krzywymi zębami, bólem zęba. Są świadome konieczności regularnych wizyt u dentysty i dbają o utrzymanie zdrowych zębów oraz dziąseł. Stomatolog stawiał na profilaktykę, zachęcał do regularnego mycia zębów, używania nici dentystycznej i płynów do płukania jamy ustnej.

Stomatolog- Robert Merkiewicz- Merdent. Ul. Niepodległości 18, 06-320 Baranowo a następnie Gabinet stomatologiczny, ul. Sosnowa 4, 06-300 Przasnysz,

- a. liczba osób biorących udział w usłudze na podstawie złożonych wniosków- 42**
- b. liczba spotkań w miesiącu/kwartale/roku – w zależności od potrzeb, 20 wizyt w miesiącu**
- c. liczba godzin świadczonych usług- w okresie od 01.02.2022r. do 30.09.2023r. – 500 h**
- d. czas oczekiwania na skorzystanie z usługi- do 1 miesiąca**
- e. częstotliwość spotkań w ramach usługi- w zależności od potrzeb**
- f. dostępność usługi (czas oczekiwania, łatwość dotarcia do miejsca świadczenia usługi), do 1 miesiąca. Usługa była realizowana przez prywatny gabinet stomatologiczny**

początkowo w Baranowie (23 km od Gminy Czarnia) a następnie w Przasnyszu (47 km) od Gminy Czarnia).

4.3 Wspieranie osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami ruchowymi.

Osoby korzystające z rehabilitacji i fizjoterapii najczęściej borykały się z różnymi rodzajami urazów, chorobami, schorzeniami lub dysfunkcjami fizycznymi. Były to osoby, które przeszły operacje, wypadki, cierpią na przewlekłe bóle kręgosłupa, choroby reumatyczne, schorzenia neurologiczne, pourazowe uszkodzenia narządu ruchu, a także osoby starsze, które potrzebują wsparcia w utrzymaniu sprawności fizycznej. Charakterystyka tych osób była bardzo zróżnicowana, ponieważ rehabilitacja i fizjoterapia adresowane były do różnych grup wiekowych i miały na celu poprawę kondycji fizycznej, funkcjonalności i samodzielności pacjenta. Były to zarówno dzieci, młodzież, dorośli, jak i seniorzy. W zależności od diagnozy i potrzeb pacjenta, terapia rehabilitacyjna i fizjoterapia obejmowała różne techniki i metody, takie jak ćwiczenia, masaże, terapia manualna, tens, naświetlenia. Celem takiej terapii było nie tylko zmniejszenie bólu i poprawa sprawności ruchowej, ale również poprawa jakości życia i przywrócenie pacjentowi pełnej samodzielności i niezależności. Usługi zdrowotne z zakresu fizjoterapii były przeznaczone dla osób, dla których nie ma możliwości zrealizowania tego typu usług finansowanych ze środków publicznych lub zakres tych usług wykracza poza gwarantowane świadczenia opieki zdrowotnej.

Rehabilitacja i fizjoterapia – usługa była świadczona przez Monikę Mastynę, realizowana przez Stowarzyszenie Miłośnicy Ziemi Kurpiowskiej od 01.06.2022 r. do 30.12.2022 r., natomiast od 25.01.2023 r. do 26.05.2023 r. również poprzez Stowarzyszenie Miłośnicy Ziemi Kurpiowskiej – Katarzyna Marłęga a od 01.06.2023r. usługa jest realizowana ze środków własnych gminy.

- a. **liczba osób biorących udział w usłudze na podstawie złożonych wniosków-** 295
- b. **liczba spotkań w miesiącu/kwartale/roku** – każda osoba mogła skorzystać z 10 dniowego cyklu zabiegów rehabilitacyjnych, 2-3 razy w miesiącu/6-9 razy w kwartale/ 24-36 spotkań w roku
- c. **liczba godzin świadczonych usług-** Monika Mastyna od 25.05.2022r. - 30.12.2022 r. – 1128,4 h Katarzyna Marłęga – 999 godzin od I –XI 2023r.
- d. **czas oczekiwania na skorzystanie z usługi-** do 1 miesiąca
- e. **częstotliwość spotkań w ramach usługi-** w zależności od potrzeb 2-3 razy w miesiącu

- f. **dostępność usługi (czas oczekiwania, łatwość dotarcia do miejsca świadczenia usługi)**, do 1 miesiąca. Usługa była realizowana w wyposażonych dwóch pomieszczeniach w Centrum Usług Społecznych w gminie Czarnia
- g. W Maju 2023 r. zlecono przeprowadzenie aktualizacji Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych w gminie Czarnia na lata 2021-2025.

4.4 Wsparcie rodziny

Szereg działań wspierających rodziny w trudnej sytuacji materialnej, z trudnościami w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zawierające także pomoc pedagoga wspomagającą prawidłowy rozwój dzieci.

Osoby korzystające z usług wspierających rodziny to z reguły osoby, które są odpowiedzialne za opiekę i wychowanie dzieci, a które jednocześnie potrzebują wsparcia z różnych powodów. Mogą to być samotni rodzice, rodziny wielodzietne, opiekunowie osób niepełnosprawnych, rodziny o niskich dochodach, a także rodziny, które przeżywają trudności emocjonalne, zdrowotne lub społeczne. Osoby korzystające z usług wspierających rodziny często mają ograniczone zasoby zarówno finansowe, jak i czasowe. Często spotykają się z brakiem wsparcia ze strony najbliższego otoczenia lub mają niewielkie doświadczenie w radzeniu sobie z trudnościami rodzinnymi. W takich przypadkach usługi te mogą stanowić cenne wsparcie w codziennych obowiązkach, radzeniu sobie ze stresem i zapewnieniu lepszej jakości życia dla członków rodziny. Korzystając z usług wspierających rodziny, osoby te mają dostęp do profesjonalnej pomocy w zakresie opieki nad dziećmi, organizacji czasu, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, budowania więzi rodzinnych. Mogą również uczestniczyć w różnego rodzaju warsztatach, szkoleniach, które pomagają im w radzeniu sobie z trudnościami i rozwijaniu umiejętności rodzicielskich. Osoby korzystające z usług wspierających rodziny często szukają stabilizacji, poprawy jakości życia oraz osiągnięcia równowagi między ich potrzebami a potrzebami dzieci. Osoby korzystające z asystenta rodziny to najczęściej osoby, które mają trudności w funkcjonowaniu w codziennym życiu i potrzebują wsparcia i pomocy w różnych sferach swojego życia. Przeważnie są to rodziny z dziećmi o niskim statusie społeczno-ekonomicznym lub osoby pozbawione wsparcia rodziny i bliskich. Charakterystyka tych osób może być bardzo zróżnicowana. Mogą mieć różne problemy i potrzeby, takie jak opieka nad dziećmi, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, znalezienie pracy, edukacja czy wsparcie emocjonalne. Często są to osoby, które nie mają możliwości lub umiejętności poradzenia sobie z tymi problemami samodzielnie, dlatego sięgają po pomoc asystenta rodziny. Osoby korzystające z

asystenta rodziny mogą pochodzić z różnych środowisk społecznych i kulturowych. Ważne jest, aby asystent rodziny umiał dostosować swoje działania do indywidualnych potrzeb i sytuacji danej osoby, podejść do niej z szacunkiem oraz budować z nią zaufanie i współpracę. Asystent rodziny może pomagać takim osobom na różne sposoby, na przykład poprzez udzielanie informacji, wsparcie w wyborze odpowiednich instytucji i usług, organizowanie spotkań czy rozmów, udzielanie porad i wsparcia emocjonalnego. Celem takiej pomocy jest zwiększenie samodzielności i jakości życia tych osób oraz umożliwienie im pełniejszego uczestnictwa w społeczeństwie.

Dzieci korzystające z pomocy pedagoga to osoby, które mają trudności w nauce, emocjonalnych czy społecznych. Mogą mieć trudności w przyswajaniu wiedzy, koncentracji, pamięci czy organizacji pracy. Często mają też problemy emocjonalne, takie jak brak pewności siebie, niska samoocena, lęk czy stany depresyjne. Mogą też mieć trudności w relacjach społecznych, np. z kolegami w szkole czy z nauczycielami. Dzieci te często potrzebują wsparcia pedagoga w postaci indywidualnych konsultacji, zajęć terapeutycznych czy poradnictwa edukacyjno-zawodowego. Pedagogowie pomagają im rozwijać ich umiejętności i rozwiązywać problemy, aby mogły osiągnąć sukces w nauce i życiu.

Dzieci korzystające z pomocy logopedy charakteryzują się różnymi trudnościami w komunikacji językowej. Mogą mieć problemy z wymową dźwięków, trudności w budowaniu poprawnych zdań, niewłaściwą artykulację, zakłócenia płynności mowy (np. jąkanie się) czy też trudności w rozumieniu i używaniu słów. Korzystanie z pomocy logopedy pozwala im na rozwijanie umiejętności językowych, poprawę komunikacji i zwiększenie samooceny. Logopeda pracował z dziećmi w sposób indywidualny, dostosowując ćwiczenia do ich potrzeb i możliwości rozwojowych.

Logopeda/pedagog – Sylwia Szczubełek uczestniczyła w realizowaniu projektu od 10.09.2021r. do 11.08.2022r. następnie dalszym realizatorem była Pani Małgorzata Dąbkowska w Szkole Podstawowej w Surowem w okresie od 29.09.2022r. do 30.09.2023r.

Usługa wspomagająca dla rodzin wielodzietnych- asystent rodziny Krystyna Długokęcka świadczyła usługę asystenta rodziny oraz pedagoga w miejscu zamieszkania od 02.11.2021r. do 31.05.2023r. następnie usługę asystenta rodziny realizowała Karolina Abramczyk w okresie od 01.06.2023 r. do dnia dzisiejszego

- a. liczba osób biorących udział w usłudze logopedy/pedagoga na podstawie złożonych wniosków- 42 logopeda, pedagog - 12**
- b. liczba spotkań w miesiącu/kwartale/roku – w zależności od potrzeb**
- c. liczba godzin świadczonych usług,**

w okresie od 01.05.2021r. do 30.09.2023r. – logopeda 388 h/pedagog 112 h

d. czas oczekiwania na skorzystanie z usługi,

do 1 miesiąca

e. częstotliwość spotkań w ramach usługi,

w zależności od potrzeb

f. dostępność usługi (czas oczekiwania, łatwość dotarcia do miejsca świadczenia usługi)- do 1 miesiąca

W ramach usługi wspomagającej dla rodzin (koszyk usług dostosowanych do potrzeb mieszkańców) zorganizowano:

- 2 -dniowy wyjazd do Pucka 10-11.12.2022 r. - ilość osób- 41
- wyjazd do teatru w Olsztynie- 28 grudnia 2022 r. - ilość osób- 37
- 2-dniowy wyjazd do Kazimierza Dolnego- 26-27.08.2023 r. - ilość osób- 51
- półkolonie dla dzieci w terminach: 03.07.2023r.– 07.07.2023 r. oraz 10.07.2023r. – 14.07.2023 r. ilość osób- po 20 w każdej turze.

4.5 Przeciwdziałanie bezrobociu

Usługa aktywizująca zawodowo osoby bezrobotne w formie kursów podnoszących kwalifikacje zawodowe oraz doradztwo zawodowe wspomagające ukierunkowanie zawodowe. Osoby korzystające z kursów zawodowych i doradztwa zawodowego to zazwyczaj osoby, które poszukują doskonalenia swoich umiejętności zawodowych lub wymagają wsparcia w znalezieniu odpowiedniej ścieżki kariery. Są to osoby zarówno młode, dopiero rozpoczynające swoją karierę zawodową, jak i doświadczeni pracownicy, którzy pragną rozwijać się w swojej dziedzinie lub przekwalifikować się. Kursy zawodowe były skierowane do osób pragnących zdobyć nowe umiejętności lub doskonalić już posiadane. Osoby korzystające z kursów zawodowych często chciały zwiększyć swoje szanse na rynku pracy, uzyskać awans lub po prostu być bardziej konkurencyjne.

Doradztwo zawodowe natomiast skierowane było do osób, które potrzebują pomocy w wyborze właściwej ścieżki kariery lub przeorientowania się zawodowo. Doradca zawodowy pomaga klientom w identyfikacji ich mocnych stron, zainteresowań i celów zawodowych, a następnie wspiera ich w opracowaniu konkretnego planu działania. Osoby korzystające z doradztwa zawodowego mogą być niezdecydowane co do swojej przyszłej drogi zawodowej, chcą zmienić swoje obecne stanowisko lub potrzebują wsparcia w znalezieniu pracy, która odpowiada ich umiejętnościom i oczekiwaniom.

W obu przypadkach osoby korzystające z kursów zawodowych i doradztwa zawodowego miały wspólny cel - rozwijać się zawodowo, znaleźć pracę, która satysfakcjonuje i daje możliwość rozwoju. Ogłoszono otwarte konkursy ofert w ramach usługi Przeciwdziałanie bezrobociu oraz koszyka kursów. W 2022 r. roku pomimo intensywnej pracy, żadna z organizacji nie wyraziła chęci realizacji zadania. W okresie od 27.03.2023 r. do 30.08.2023r. na terenie gminy Czarnia realizowano zadanie pn. Przeciwdziałanie bezrobociu w gminie Czarnia przez Federację ROSA. Odbiorcami zadania były osoby bezrobotne i bierne zawodowo zamieszkujące na terenie gminy Czarnia. Do udziału zakwalifikowano osoby, które korzystają ze wsparcia Centrum Usług Społecznych w gminie Czarnia. Działania wsparły odbiorców zadania z wychodzenia z trudnej sytuacji w jakiej się znaleźli tj. pogarszający się standardu życia, a nawet ubóstwo, bezrobocie poczucia obniżenia statusu, ograniczenia lub zaniechania uczestnictwa w życiu społecznym.

Uczestnicy projektu korzystali z usług doradztwa. Usługa polegała na przeprowadzeniu indywidualnego i grupowego doradztwa dla grupy odbiorców w łącznej liczbie 500 godzin. Ponadto doradztwo zawodowe obejmowało wsparcie w dokonywaniu decyzji odnośnie podejmowania kolejnych kroków w karierze zawodowej i edukacji. kresy szkoleń zostały wyłonione na podstawie ankiet badającej potrzeby edukacyjne mieszkańców CUS. Kursy zawodowe były dokumentowane listami obecności.

Od 27.03.2023 r. do 30.08.2023 r. zorganizowano :

- 500 godzin doradztwa zawodowego,
- 7 kursów zawodowych, które poprowadzili wykwalifikowani trenerzy w następujących obszarach: pracownik biurowy, sprzedawca, pracownik gospodarczy z aranżacją terenów zielonych, pracownik gastronomiczny, opiekun osób starszych, opiekunka środowiskowa osób niepełnosprawnych, pracownik administracyjno– biurowy,
- 14 osób objętych wsparciem doradztwa zawodowego
- 11 osób objętym wsparciem w postaci kursów zawodowych
- 20 ankiet badających potrzeby rodzaj działań, jakość i satysfakcję świadczonej usługi

4.6 Edukacja Publiczna

Usługa Animacji Społeczności Lokalnej to działania wspierające rozwój jednostek poprzez poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia oraz umiejętności społecznych, wzmacniających proces integracji i aktywizacji społecznej.

Usługa ta została zlecona organizacjom pozarządowym w ramach otwartego konkursu ofert. Były to m.in.:

- Włączenie społeczności do aktywności – kurs animatora czasu wolnego
- Letni piknik rodzinny z warsztatami
- Letnie kino plenerowe
- Niedziela na wsi
- Organizowanie na terenie Gminy Czarnia ogólnodostępnych imprez turystyczno-rozwojowych
- Jarmark bożonarodzeniowy
- kurs animatora czasu wolnego
- Niedziela na wsi II edycja – piknik rodzinny
- Kreatywne środy w CUS
- Projekcja filmu „Karolek i Narodowe święto Niepodległości”
- Mikołajki z CUS
- Wspólne ubieranie choinki
- Naturalnie piękna „Warsztaty dla kobiet”

Wolontariat- był prowadzony przez Stowarzyszenie Miłośnicy Ziemi Kurpiowskiej a następnie w 2023 r. przez Federację ROSA.

CUS jest miejscem, w którym każdy mieszkaniec, bez względu na dochód i sytuację społeczną, otrzyma wsparcie w sposób zindywidualizowany. Realizacja usług społecznych odbywała się będzie przy ścisłej współpracy organów administracji publicznej, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych oraz podmiotów ekonomii społecznej. Organizator usług społecznych oraz Organizator społeczności lokalnej zrealizowali przy współpracy z innymi instytucjami poszczególne wydarzenia, które zostały zapisane w planie OSL. Aby pomoc społeczna mogła być skuteczna musi nastąpić krocząca zmiana wśród klientów pomocy społecznej, można to osiągnąć poprzez aktywizowanie mieszkańców. Zmiana ta również doprowadzi do zacieśnienia się więzi społecznych między Mieszkańcami oraz członkami społeczności lokalnej gminy Czarnia. Nie oznacza to rezygnacji z finansowego wsparcia osób i kategoryalnych grup społecznych, które tego potrzebują, ale pomoc społeczna powinna równolegle prowadzić działania aktywizujące i prowadzące do usamodzielnienia, pomagające osobom wykluczonym i osobom zagrożonym wykluczeniem, na nowo włączyć się do życia społecznego. Działania prowadzone w ramach pracy metodą OSL były atrakcyjne dla społeczności i przede wszystkim wynikały z jej realnych potrzeb.

4.7 Dostępność dla osób z niepełnosprawnościami.

Budynek Centrum Usług Społecznych posiada podjazd dla osób niepełnosprawnych oraz utwardzony ciąg komunikacyjny pieszy. Wyznaczona została osoba, która pełni obowiązki koordynatora ds. dostępności. W roku 2024 planuje się dalsze udoskonalenia, które przyczynią się do zwiększenia dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

4.8 Poziom spełnienia potrzeb mieszkańców i poziom zadowolenia z jakości obsługi.

Centrum Usług Społecznych w gminie Czarnia w okresie od 01.03.2022 r. do 14.03.2022 r. przeprowadziło badanie ankietowe, dotyczące jakości usług świadczonych przez Centrum Usług Społecznych w gminie Czarnia. W wyniku badania uzyskano 34 wypełnione formularze. Podstawowym celem badania było uzyskanie informacji na temat oceny jakości realizowanych dotychczas usług i pomocy, oraz poziomu satysfakcji z funkcjonowania Centrum. Pozwoliło to m.in. określić słabe obszary działalności Centrum, wprowadzić procedury doskonalące. Ankieta złożona była z 19 pytań zamkniętych zarówno jednokrotnego jak i wielokrotnego wyboru oraz z 3 pytań otwartych, gdzie ankietowani mogli udzielić odpowiedzi poprzez wpisanie własnego tekstu. W ramach prowadzonego badania zastosowano kilka narzędzi badawczych:

- a) ankieta internetowa, która została zamieszczona na oficjalnej stronie Centrum Usług Społecznych w gminie Czarnia;
- b) ankieta papierowa, której przygotowane formularze zostały wystawione w Budynku Urzędu Gminy Czarnia do ogólnej dostępności.

W celu szerszego rozpowszechnienia ankiety bardzo użytecznym narzędziem okazał się portal społecznościowy Facebook, na którym udało się zamieścić post informujący społeczność lokalną gminy Czarnia – o potrzebie i możliwości wypełnienia formularza ankiety. Dodatkowo informacje o prowadzonym badaniu były rozpowszechniane przez jednostki partnerskie – Gminną Bibliotekę Publiczną w Czarni, Publiczną Szkołę Podstawową w Czarni oraz Publiczną Szkołę Podstawową w Surowem. Analiza wyników wskazała, iż jakość świadczonych przez nas usług utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie. Na wszystkich badanych płaszczyznach znacząco dominują odpowiedzi pozytywne, co ukazało że nasza praca, pomysły i usprawnienia działalności Centrum są doceniane przez mieszkańców. Większość ankietowanych była zadowolona z oczekiwania na przyjęcie przez pracownika Centrum. Zdecydowanie pozytywnie została oceniona ogólna ocena poziomu świadczonych usług przez Centrum Usług Społecznych. Respondenci oceniając kulturę obsługi najczęściej wskazywali, iż pracownik był w stosunku do nich uprzejmy oraz wykazywał

zainteresowanie ich osobą i ich sprawami. Niemal w każdym z badanych przez nas obszarów zauważalne jest zadowolenie ankietowanych osób. Badania ankietowe zostały przeprowadzone także przez organizacje pozarządowe realizujące usługi społeczne.

4.9 Współpraca z organizacjami pozarządowymi.

W ramach projektu, Centrum Usług Społecznych zobowiązane jest do zlecania usług społecznych organizacjom pozarządowym. Współpraca z organizacjami wynika z ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Zgodnie z art. 7ust. 1 ww. ustawy realizatorem usług może być organizacja pozarządowa lub podmiot o którym mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie wyłoniony na podstawie tej ustawy. W roku 2022 obowiązuje Roczny Program współpracy z organizacjami pozarządowymi. W programie zostały zawarte usługi które Gmina oraz CUS może zlecić ww. podmiotom oraz planowany budżet. Na terenie gminy Czarnia funkcjonują 4 Koła Gospodyń Wiejskich, 4 Ochotnicze Straże Pożarne, Towarzystwo Kurpiowskie „Strzelec”, Stowarzyszenie Miłośnicy Ziemi Kurpiowskiej, Fundacja DobroStan.

W okresie trwania projektu współpracowano z 9 organizacjami

- Stowarzyszenie Miłośnicy Ziemi Kurpiowskiej
- Towarzystwo Kurpiowskie „Strzelec”
- Koło Gospodyń Wiejskich w Długiem
- Kurpiowskie Bractwo Bartne
- Stowarzyszenie zwykłe Koło Gospodyń Wiejskich w Surowem
- Koło Gospodyń Wiejskich w Brzozowym Kącie.
- Koło Gospodyń Wiejskich w Bandysiach „Bandysianki”
- Ochotnicza Straż Pożarna w Czarni
- Federacja Ruch Organizacji na rzecz Społecznej Aktywności ROSA

5.Charakterystyka przewidywana liczba osób objętych Programem w latach 2024-2026.

Usługi społeczne realizowane w ramach Programu, są usługami bezpłatnymi, skierowanymi do wszystkich mieszkańców Gminy Czarnia. Wskazać także należy, iż usługi w wymiarze kategorialnym szacowane mogą być wyłącznie prognozowo. Ilość osób/rodzin, grup społecznych uzależniona jest od indywidualnych potrzeb każdego mieszkańca i zostanie zidentyfikowana na podstawie diagnozy oraz opracowanego Indywidualnego Planu Usług Społecznych, sporządzonego przez Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych. W ramach Programu Usług Społecznych zaprojektowano pakiety usług dla poszczególnych grup odbiorców, złożone z różnych zakresów wymienionych w art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług przez centrum usług społecznych. Wybór konkretnych usług w ramach pakietu zostanie dopasowany do indywidualnych potrzeb odbiorców wsparcia, klientów CUS. Będą to zatem usługi zindywidualizowane, tj. „szyte na miarę”. Poniższe tabele obrazują szacunkową liczbę odbiorców usług społecznych.

Tabela nr 5. Liczba osób objęta usługami społecznymi w nowym programie.

Usługi społeczne	Liczba osób objętych usługą
1. Wspieranie osób niepełnosprawnych i osób z problemami ruchowymi	165 osób
2. Funkcjonowanie punktu terapeutycznego dla osób uzależnionych i współuzależnionych	40 osób
3. Pomoc psychologiczna dla mieszkańców	40 osób
4. Promocja i ochrona zdrowia	Bez ograniczeń
5. Usługi wspierające dla seniorów	60 osób
6. Usługi wspomagające dla rodzin	15 osób
7. Przeciwdziałanie bezrobociu	5 osób
8. Animacja Lokalnej Społeczności	Bez ograniczeń
9. Funkcjonowanie Klubu Wolontariuszy	Bez ograniczeń

Źródło: Opracowanie własne

6. Usługi społeczne oferowane w Programie.

Katalog usług społecznych (KUS) określa zakres usług społecznych wynikających z potrzeb lokalnej wspólnoty samorządowej tj. gminy. Został on opracowany zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych, Zgodnie z Programem Usług Społecznych Gminy Czarnia na lata 2021-2023 został wyodrębniony Katalog usług społecznych określający zakres usług społecznych wynikających z potrzeb lokalnej wspólnoty samorządowej tj. gminy. Został on opracowany zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych, przeprowadzoną diagnozą oraz konsultacjami społecznymi. Został on podzielony na 6 podstawowych obszarów, w ramach których zapewnia się określony wachlarz usług. Działania te będą w dalszym ciągu kontynuowane przez okres trwałości projektu, część z nich została ponownie przeanalizowana i uzupełniona. Przeprowadzona aktualizacja diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej pokazała także nowe kierunki rozwoju usług społecznych, które będą uzupełniane w przypadku możliwości pozyskiwania funduszy na ich realizację dotyczy to głównie rekomendowanej usługi transportowej.

Biorąc pod uwagę uzyskane w toku badań ankietowych i wywiadów sugestie dalszych działań, zostały sformułowane następujące rekomendacje działań dla władz gminy w kontekście każdej ze sfer usług społecznych, zgodnie z poniższym zestawieniem:

6.1. Pomoc społeczna

- ⇒ Terapeuta ds. uzależnień i współuzależnień – funkcjonowanie punktu terapii uzależnień w wymiarze 18 godzin miesięcznie.
- ⇒ Psycholog dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, wymagających wsparcia psychologicznego- usługa doradztwa i konsultacji psychologicznych w wymiarze 16 godzin miesięcznie.
- ⇒ Usługa wspierająca dla Seniorów
 - Usługi opiekuńcze/sąsiedzkie- wsparcie osób starszych w codziennym funkcjonowaniu dla co najmniej 5 osób.
 - Korpus Wsparcia Seniora- będzie obejmować swoim zakresem wsparcie społeczne, wsparcie psychologiczne, ułatwienie dostępności do podstawowej oraz specjalistycznej opieki zdrowotnej oraz wsparcie w czynnościach dnia codziennego jak również dostęp do tzw. "opieki na odległość".

- Klub Senior+ w Czarni- ośrodek wsparcia dla osób po 60 roku życia- dalsza kontynuacja działań w wymiarze 20 godzin tygodniowo.
- Klub Senior+ w Długiem- ośrodek wsparcia dla osób po 60 roku życia- dalsza kontynuacja działań w wymiarze 20 godzin tygodniowo.
- Gminna Rada Seniorów w Czarni- wspieranie w przedsięwzięciach , opieka merytoryczna nad radą.

6.2. Promocja i ochrona zdrowia

Katalog świadczeń służących zachowaniu, przywracaniu lub poprawie zdrowia oraz inne działania medyczne wynikające z procesu leczenia. Obszar ten obejmuje działania o charakterze informacyjnym, profilaktycznym, diagnostycznym, w wymiarze minimum 5 akcji w ciągu roku realizacji programu:

- ⇒ badania profilaktyczne, działania promocyjne i informacyjne:
 - badania profilaktyczne dla określonych grup mieszkańców,
 - warsztaty informacyjne profilaktyczne, działania prozdrowotne (konkursy, pogadanki).

6.3 Wspieranie osób z niepełnosprawnościami, osób z problemami ruchowymi

Usługi zdrowotne z zakresu fizjoterapii z przeznaczeniem dla osób, dla których nie ma możliwości zrealizowania tego typu usług finansowanych ze środków publicznych lub zakres tych usług wykracza poza gwarantowane świadczenia opieki zdrowotnej.

- ⇒ funkcjonowanie gabinetu fizjoterapii: gabinet fizjoterapii dostępny dla min. 165 osób. Każdy będzie mógł skorzystać z rehabilitacji trwającej 10 dniowy cykl.
- ⇒ „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”- dla 3 osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.
- ⇒ „Opieka wytchnieniowa” dla 9 opiekunów osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz jednego dziecka z orzeczeniem o niepełnosprawności.

6.4 Wsparcie rodziny

Szereg działań wspierających rodziny w trudnej sytuacji materialnej, z trudnościami w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zawierające także pomoc pedagoga wspomagającą prawidłowy rozwój dzieci.

- ⇒ usługi wspomagające dla rodzin asystent rodziny/rodzina wspierająca: usługi świadczone w wymiarze 40 godzin miesięcznie.

6.5 Edukacja publiczna

Działania wspierające rozwój jednostek poprzez poszerzanie umiejętności społecznych, wzmacniających proces integracji i aktywizacji społecznej:

- ⇒ Animacja Społeczności Lokalnej- pobudzanie aktywności obywatelskiej: działania mające na celu wspieranie idei wolontariatu i samopomocy. Zakłada się przeprowadzenie, co najmniej 5 akcji społecznych w ciągu jednego roku trwania programu.
- ⇒ Funkcjonowanie Klubu Wolontariuszy: przeprowadzanie akcji promocyjnych i informacyjnych o działalności klubu, wspierającego poprzez swoją działalność realizację poszczególnych usług społecznych. Zakłada się przeprowadzenie co najmniej 5 akcji społecznych w ciągu jednego roku trwania programu.

Usługi z zakresu edukacji publicznej, promocji i ochrony zdrowia, będą zlecane organizacjom pozarządowym, lub przeprowadzane bez kosztowo w ramach zasobów własnych kadrowych, rzeczowych oraz wolontariuszy przy współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz innymi jednostkami gminy.

7. Warunki, tryb kwalifikowania osób oraz sposób dokumentowania.

Warunkiem skorzystania z usług społecznych jest wystąpienie co najmniej jednej z potrzeb w ramach obszarów, jakie określa Katalog Usług Społecznych oraz posiadanie stałego miejsca zamieszkania na terenie Gminy Czarnia.

Kwalifikowanie osób zainteresowanych do korzystania z usług społecznych określonych w programie usług społecznych odbywać się będzie za pośrednictwem centrum, na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego.

Tryb kwalifikowania:

1. Rozpoznanie indywidualnych potrzeb przeprowadza się w siedzibie centrum. Koordynator indywidualnych planów usług społecznych będzie mógł przeprowadzić rozpoznanie indywidualnych potrzeb w miejscu, w którym przebywa osoba zainteresowana.

2. Na podstawie rozpoznania indywidualnych potrzeb koordynator indywidualnych planów usług społecznych, w uzgodnieniu z wnioskodawcą, będzie opracowywał indywidualny plan usług społecznych, wskazujący usługi społeczne odpowiadające na potrzeby osoby zainteresowanej określone w programie usług społecznych.

3. Kwalifikowanie odbywa się z uwzględnieniem ograniczeń i limitów wynikających z budżetu przewidzianego na realizację programu usług społecznych. Odmowa zakwalifikowania wymaga wydania decyzji administracyjnej.

Tabela 6. Sposób dokumentowania usługi.

Usługa społeczna	Dokumentacja
Usługi opiekuńcze dla Seniorów	Wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej
Funkcjonowanie punktu terapeutycznego	Wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej
Pomoc psychologiczna	Wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej
Wspieranie osób niepełnosprawnych i osób z problemami ruchowymi	Wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej, zaświadczenie lekarskie, skierowanie na rehabilitację/ w przypadku programów orzeczenie o niepełnosprawności
Usługi wspomagające dla rodzin	Wniosek wraz z oświadczeniem osoby zainteresowanej
Promocja i ochrona zdrowia	Listy obecności/zdjęcia
Animacja Lokalnej Społeczności	Listy obecności /Zdjęcia
Funkcjonowanie Klubu Wolontariuszy	Listy obecności /zdjęcia/ wniosek osoby zainteresowanej skorzystaniem z usługi Wolontariuszy

Źródło: Opracowanie własne

8. Wysokość opłaty za usługi społeczne

Usługi społeczne są realizowane bezpłatnie dla wszystkich mieszkańców Gminy Czarnia, finansowane ze środków własnych albo zewnętrznych, pozyskanych z innych źródeł.

W przypadku wprowadzenia nowej usługi wynikającej z diagnozy oraz zwiększonego zapotrzebowania mieszkańców gminy nastąpi ponowne rozeznanie, które należy zmodyfikować w Programie Usług Społecznych.

9. Dane osobowe uczestników.

Na podstawie art. 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016). Administratorem Danych jest CUS w gminie Czarnia. Pozyskiwanie i przetwarzanie danych osobowych wnioskodawców oraz osób korzystających z usług społecznych i członków ich rodzin odbywać się będzie na podstawie art. 6 pkt 1c i art. 9 pkt 2b rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, w związku z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Pozyskiwanie i przetwarzanie danych odbywać się będzie w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, wynikającego z ww. ustawy (realizacji zadań dotyczących wybranych form świadczeń i/lub uczestnictwa w zajęciach w zależności od potrzeb).

Zakres danych osobowych koniecznych do kwalifikowania osób do uzyskania usług społecznych w ramach Programu obejmuje:

- a) dane osoby korzystającej z usług społecznych: nazwisko i imię, dane kontaktowe: adres zamieszkania, numer telefonu, adres mailowy, numer pesel, data urodzenia, niepełnosprawność;
- b) dane wnioskodawcy (przedstawiciela ustawowego albo opiekuna faktycznego osoby korzystającej z usług społecznych): nazwisko i imię, dane kontaktowe: adres zamieszkania, numer telefonu, adres mailowy."

Dane nie będą przekazywane do podmiotów trzecich. Dane będą przetwarzane przez okres realizacji Programu Usług Społecznych. Ponadto przekazujemy informacje o prawie do żądania od administratora dostępu do danych osobowych dotyczących osoby, której dane dotyczą, ich

sprostowania, usunięcia lub ograniczenia przetwarzania lub o prawie do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także o prawie do przenoszenia danych. Każdemu przysługuje prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.

10. Etapy organizacji programu.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych realizatorem Programu Usług Społecznych jest Centrum Usług Społecznych w gminie Czarnia.

Zadaniem realizatora Programu Usług Społecznych jest:

- ⇒ Informowanie mieszkańców o wszystkich usługach społecznych świadczonych przez podmioty współpracujące z CUS i przez sam CUS.
- ⇒ Kwalifikowanie osób/ rodzin do korzystania z usług społecznych.
- ⇒ Opracowanie i monitorowanie realizacji Indywidualnych Planów Usług Społecznych (gdy potrzebne jest kompleksowe wsparcie usługowe)
- ⇒ Koordynacja usług społecznych dla mieszkańców gminy Czarnia oraz podejmowanie działań wspierających rozwój ich powszechnej dostępności.
- ⇒ Kontraktowanie/zlecanie usług społecznych
- ⇒ Współpraca z wykonawcami usług społecznych w zakresie ich efektywnej realizacji zgodnie z zidentyfikowanymi potrzebami mieszkańców.

Tabela Nr 7. Etapy realizacji Programu Usług Społecznych.

Etapy realizacji Programu Usług Społecznych	Termin realizacji
Etap 1	
⇒ Podjęcie uchwały o przyjęciu Programu Usług Społecznych Gminy Czarnia na lata 2024-2026	Grudzień 2023 r.
Etap 2	
Świadczenie usług ⇒ koordynowanie realizowanych działań ⇒ bieżący monitoring	01.01.2024 r. 31.12.2026 r.
Etap 3	
Ocena realizacji Programu Usług Społecznych ⇒ analiza i ocena jakości świadczonych usług	Styczeń 2025 r.

⇒ monitoring w zakresie potrzeb i potencjału lokalnej społeczności	Syczeń 2026 r. Styczeń 2027 r.
Etap 4	
Przeprowadzenie diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej i wprowadzenie ewentualnych zmian wynikających z przeprowadzonej diagnozy	Wrzesień – Grudzień 2025
Etap 5	
Informacje z realizacji Programu Usług Społecznych ⇒ opracowanie sprawozdania w oparciu o wyniki z monitorowania	Grudzień 2026 r.

Źródło: Opracowanie własne.

11. Monitoring i ocena programu. Mierniki efektywności realizacji programu.

Celem monitorowania Programu Usług Społecznych jest dążenie do świadczenia usług dostosowanych do potrzeb mieszkańców gminy Czarnia o określonym standardzie. W tym celu w czasie realizacji programu zostaną określone mierniki efektywności programu do każdej ze świadczonych usług osobno. Pozwoli to na dostosowywanie oferty usług na poszczególnych etapach programu zgodnie ze wskaźnikami przyjętymi w realizowanym projekcie.

Poniżej znajdują się przykładowe wskaźniki efektywności, które zostaną wykorzystane przy tworzeniu narzędzi monitoringu i efektywności do realizowanych w CUS usług:

- a. liczba osób biorących udział w usłudze,
- b. liczba spotkań w miesiącu/kwartale/roku,
- c. liczba godzin świadczonych usług,
- d. liczba rodzin korzystających z usług CUS,
- e. czas oczekiwania na skorzystanie z usługi,
- f. częstotliwość spotkań w ramach usługi,
- g. dostępność usługi (czas oczekiwania, łatwość dotarcia do miejsca świadczenia usługi),
- h. dostępność dla osób niepełnosprawnych (bariery architektoniczne, mobilność usługi),
- i. liczba organizacji pozarządowych realizujących usługi,
- j. liczba nowych osób, które dotychczas nie korzystały z usług realizowanych.

Dodatkowo zostanie wprowadzony monitoring Programu Usług Społecznych jako całość. Celem monitoringu będzie:

- a. liczba osób objętych nowymi usługami społecznymi realizowanymi w CUS,

- b. charakterystyka odbiorcy z podziałem na poszczególne usługi,
- c. poziom spełnienia potrzeb mieszkańców i poziom zadowolenia z jakości obsługi,

Dane do monitoringu i badania efektywności zostaną pozyskane za pomocą wystandaryzowanych narzędzi (np. ankiety, wywiady), od pracowników CUS, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz mieszkańców gminy Czarnia. Pozostałe dane zostaną pozyskane z dokumentacji CUS oraz elektronicznych systemów ewidencji CUS. W przypadku niektórych usług nie ma możliwości prowadzenia monitoringu na poziomie pojedynczego uczestnika identyfikowanego z imienia i nazwiska. Tak jest w przypadku utworzenia Klubu Wolontariusza, akcje promocyjne w zakresie ochrony i profilaktyki zdrowia, animacja lokalnej społeczności, w których uczestnicy biorą udział bez osobistej rejestracji, np. takich jak otwarte dla wszystkich form spędzania czasu wolnego, otwarte spotkania i wydarzenia itp. W przypadku tych wydarzeń będzie monitorowana łączna liczba uczestników wraz z szacunkowym udziałem wybranych podgrup docelowych takich jak: seniorzy, dzieci, młodzież itp.

Monitorowanie Indywidualnych Planów Usług Społecznych oznacza rejestrowanie zmian i postępów poszczególnych osób objętych IPUS oraz poprawności realizacji świadczenia usług społecznych przez Wykonawców. Monitorowanie ma służyć wprowadzaniu zmian, działań naprawczych lub alternatywnych rozwiązań, które pomogą zrealizować zakładany rezultat dla mieszkańców. Monitorowanie realizacji usług odbywa się min. poprzez kontakt telefoniczny z klientem, rodziną klienta, kontrolę jakości wykonywanych usług w trakcie trwania usługi, kontakt z wykonawcą usługi. Będą także organizowane spotkania przez Organizatora Usług Społecznych, służących omówieniu realizacji Indywidualnych Planów oraz współpracy z wykonawcami usług społecznych – co najmniej raz na 3 miesiące. W spotkaniu takim mogą uczestniczyć, na zaproszenie Organizatora Usług Społecznych, przedstawiciele wykonawców usług społecznych (art. 46 ust. 2 ustawy).

12. Budżet programu oraz źródła jego finansowania.

Budżet programu będzie finansowany ze środków własnych Gminy oraz środków zewnętrznych pozyskanych na realizację działań i programów wpisujących się w poszczególne obszary realizacji usług społecznych.

Tabela nr 8. Budżet realizacji programu.

Budżet w poszczególnych latach	
2021 rok	346.120,00 zł
2022 rok	521.680,00 zł
2023 rok	215.700,00 zł
2024 rok	300.000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

Spis tabel i wykresów

Tabela nr 1. Liczba osób objęta usługami społecznymi na podstawie złożonych wniosków

Tabela nr 2 Wydatki na specjalistów za okres od 01.05.2021 r. do 30.09.2023 r.

Tabela nr 3 Zrealizowane godziny w skali miesięcznej

Wykres nr 1 Ilość osób z podziałem na płeć

Wykres nr 2 Ilość osób biorąca udział w usługach z podziałem na wykształcenie

Tabela n. 4 Ilość napisanych Planów Usług Społecznych

Tabela nr 5. Liczba osób objęta usługami społecznymi w nowym programie.

Tabela nr 6. Sposób dokumentowania usługi

Tabela nr 7. Etapy realizacji Programu Usług Społecznych.

Tabela nr 8. Budżet realizacji programu.

6 Głosowanie w sprawie uchwalenia**Uchwały Rada Gminy Czarnia z dnia 28.12.2023 r. - w sprawie przyjęcia programu usług społecznych Gminy Czarnia na lata 2024-2026**

GŁOSOWAŁO:	15
głosowało ZA:	15
głosowało PRZECIW:	0
WSTRZYMAŁO się:	0

LP.	Nazwisko i Imię	jak głosował
1	Brakoniecka Ewelina	głosował ZA
2	Brysiewski Stanisław	głosował ZA
3	Kaczmarczyk Dorota	głosował ZA
4	Kurzyński Krzysztof	głosował ZA
5	Lenda Tadeusz	głosował ZA
6	Ramotowska Aldona	głosował ZA
7	Rosińska Barbara	głosował ZA
8	Samsel Beata	głosował ZA
9	Samsel Jacek	głosował ZA
10	Sztemberg Ryszard	głosował ZA
11	Szydlik Kazimierz	głosował ZA
12	Szydlik Stanisław	głosował ZA
13	Tabaka Zyśk Martyna	głosował ZA
14	Tyc Danuta	głosował ZA
15	Zyśk Anna	głosował ZA